

Bruxelles, 16 februarie 2022
(OR. en)

5959/1/22
REV 1

COMPET 71
IND 28
MI 87
RECH 59
ENT 11
MAP 5
TELECOM 37

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Nr. doc. Csie:	COM(2022) 31 final/2
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR O strategie a UE privind standardizarea Stabilirea unor standarde globale în sprijinul unei piețe unice a UE reziliente, verzi și digitale

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 31 final/2.

Anexă: COM(2022) 31 final/2

Bruxelles, 2.2.2022
COM(2022) 31 final/2

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**O strategie a UE privind standardizarea
Stabilirea unor standarde globale în sprijinul unei piețe unice a UE reziliente, verzi și
digitale**

O strategie a UE privind standardizarea

Stabilirea unor standarde globale în sprijinul unei piețe unice a UE reziliente, verzi și digitale

I. Introducere – Standarde pentru promovarea valorilor, a obiectivelor de politică și a punerii în aplicare a reglementărilor UE

Standardele se află în centrul pieței unice a UE. În ultimii 30 de ani, sistemul european de standardizare a furnizat peste 3 600 de standarde armonizate care permit întreprinderilor să demonstreze conformitatea cu legislația UE, pe lângă un număr mult mai mare de standarde europene și specificații tehnice pentru a promova interoperabilitatea, siguranța cetățenilor UE și protecția mediului. Standardele europene au adus mari beneficii întreprinderilor și consumatorilor, creând condiții de concurență echitabile pe piața unică pentru întreprinderi și sporind încrederea consumatorilor.

Standardizarea europeană se înscrie într-un context global din ce în ce mai competitiv. Multe țări terțe adoptă o poziție fermă față de standardizare, oferind industriilor lor un avantaj competitiv în ceea ce privește accesul pe piață și introducerea tehnologiei.

Competitivitatea Europei, suveranitatea sa tehnologică, capacitatea sa de a reduce dependențele și protecția valorilor UE, inclusiv ambițiile noastre sociale și de mediu, vor depinde de succesul actorilor europeni în standardizarea la nivel internațional. Acest lucru implică nu numai competențe solide în materie de standardizare în sectorul industrial și în mediul academic, ci și necesitatea ca standardizarea europeană să devină mai agilă, mai flexibilă și mai concentrată pentru a anticipa nevoile în materie de standardizare.

În același timp, standardizarea europeană trebuie să răspundă unui ritm al inovării din ce în ce mai rapid și trebuie să furnizeze rapid standarde, menținând, în același timp, rezultate de înaltă calitate. Alte consorții coordonate de întreprinderile din domeniu, adesea private și din afara Europei, sunt mai flexibile și mai rapide în ceea ce privește elaborarea standardelor. În special în ceea ce privește tehnologiile noi și emergente, de multe ori, sistemul european de standardizare nu reușește să producă rezultate în timp util și, prin urmare, pierde avantajul important al primului venit prin standardizare.

Deși standardizarea europeană a reprezentat o reușită remarcabilă pentru crearea pieței unice a UE, importanța strategică a standardelor nu a fost recunoscută în mod adecvat, cu prețul poziției de lider a UE în ceea ce privește stabilirea standardelor. Această situație trebuie să se schimbe. Ținând seama de feedbackul primit cu privire la foaia de parcurs¹ această strategie propune un set de acțiuni menite să readucă standardele în centrul unei piețe unice reziliente, verzi și digitale a UE și să consolideze rolul global al sistemului european de standardizare.

II. Valorificarea sistemului european de standardizare – pentru a realiza dubla tranziție verde și digitală și pentru a sprijini reziliența pieței unice

Tranziția digitală și verde a industriilor din UE și o piață unică funcțională și rezilientă se bazează pe un sistem de standardizare care reflectă în mod adecvat prioritățile de politică ale UE. Ambițiile UE în ceea ce privește o economie neutră din punct de vedere climatic, rezilientă și circulară nu pot fi realizate în absența unor standarde europene privind metodele de testare, sistemele de gestionare sau soluțiile de interoperabilitate. În cursa mondială pentru poziția de lider în domeniul digital, capacitatea de a elabora standarde internaționale pentru produsele, procesele și serviciile digitale ca valori de

¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Strategia-de-standardizare/feedback_ro?p_id=25976796.

referință globală este esențială pentru competitivitatea UE. Pe scurt, ambițiile politice ale UE privind o economie rezilientă, verde și digitală vor fi insuficiente dacă standardele aferente vor fi definite de alte regiuni ale lumii.

Prin urmare, pe lângă activitatea de standardizare în curs la nivelul ecosistemelor industriale, Uniunea Europeană se confruntă în prezent cu „urgențe majore în materie de standardizare”, domeniile în care sunt necesare standarde în anii următori pentru evitarea dependențelor strategice și pentru manifestarea poziției de lider mondial a UE în domeniul tehnologiilor verzi și digitale. Ca urmare a analizei dependențelor strategice din Strategia industrială actualizată², precum și a contribuției părților interesate prin intermediul alianțelor industriale, a fost identificată o nevoie urgentă de elaborare de standarde în următoarele domenii strategice: standarde pentru depășirea obstacolelor actuale în ceea ce privește producția de vaccinuri și de medicamente împotriva COVID-19; standarde pentru sprijinirea reciclării materiilor prime critice (MPC); standarde pentru sprijinirea introducerii lanțului valoric al hidrogenului curat; standarde pentru sprijinirea utilizării cimentului cu emisii scăzute de dioxid de carbon, având în vedere potențialul semnificativ de reducere a emisiilor; standarde pentru certificarea cipurilor în ceea ce privește securitatea, autenticitatea și fiabilitatea și standarde în materie de date care îmbunătățesc interoperabilitatea datelor, schimbul de date și reutilizarea acestora în sprijinul spațiilor europene comune ale datelor.

Pentru a aborda aceste urgențe în materie de standardizare și pentru a identifica și a anticipa mai bine urgențele și nevoile viitoare, Comisia va prezenta o serie de măsuri.

În primul rând, Comisia va acționa în mod iminent cu privire la urgențele în materie de standardizare enumerate mai sus, astfel cum se reflectă în programul anual de lucru al Uniunii privind standardizarea pentru 2022. Comisia va lansa solicitări de standardizare, va colabora cu comunitățile respective de părți interesate în timp util și va sprijini activitatea și cu finanțare. Comisia solicită organizațiilor de standardizare europene (OSE) să acorde prioritate realizării fără întârziere a acestei activități.

În al doilea rând, un nou forum la nivel înalt va reuni reprezentanți ai statelor membre, ai organizațiilor de standardizare europene și ai organismelor de standardizare naționale, ai industriei, ai societății civile³ și ai mediului academic, pentru a contribui la stabilirea priorităților, pentru a oferi consiliere cu privire la viitoarele nevoi de standardizare, pentru a coordona reprezentarea eficace a intereselor europene în cadrul forurilor de standardizare (internaționale) și pentru a se asigura că activitățile de standardizare europeană răspund nevoilor ca economia UE să devină mai verde, mai digitală, mai echitabilă și mai rezilientă. În plus, forumul va lucra în direcția consolidării expertizei tehnice și a competențelor în materie de standarde. Subgrupurile specializate vor impulsiona continuarea activității la nivel operațional. Forumul la nivel înalt va lucra în strânsă colaborare cu grupurile de experți existente, cum ar fi Forumul industrial, Comitetul pentru inovare în domeniul datelor, alianțele industriale, precum și Forumul european pentru cercetare în materie de securitate⁴. Acest lucru va permite comunității de standardizare să reacționeze mai rapid și în mai mare concordanță cu nevoile inovatorilor și utilizatorilor. Implicarea Parlamentului European și a Consiliului în discuțiile privind prioritățile UE în materie de standardizare este esențială pentru asigurarea concertării politice și va fi facilitată de un eveniment anual la nivel înalt.

În al treilea rând, împreună cu Forumul la nivel înalt, Comisia va lansa un proces de revizuire a standardelor existente, pentru a identifica nevoile de revizuire sau de elaborare de noi standarde în

² COM(2021) 350 final.

³ Inclusiv organizații ale consumatorilor și părți interesate din domeniul protecției mediului și din domeniul social.

⁴ Forumul le permite autorităților naționale să facă schimb de opinii și de experiență cu privire la modul în care vor elimina principalele obstacole din calea adoptării cercetării în domeniul securității și urmărește să sprijine o abordare coerentă și strategică a elaborării politicilor privind cercetarea în domeniul securității în UE.

vederea îndeplinirii obiectivelor Pactului verde european și ale deceniului digital al Europei și pentru a sprijini reziliența pieței unice.

În al patrulea rând, la nivel tehnic, Comisia va crea un *centru de excelență al UE privind standardele* pentru o mai bună coordonare și mobilizare a expertizei existente în materie de standardizare dispersate în cadrul Comisiei, al agențiilor UE și al întreprinderilor comune. În strânsă colaborare cu statele membre, activitatea centrului se va axa pe anticiparea viitoarelor nevoi de standardizare, va sprijini activitatea în domeniile prioritare de standardizare și va monitoriza activitățile internaționale de standardizare. Centrul va permite un răspuns mai bun la solicitările sectorului public de elaborare a unor orientări și specificații în domenii precum identificarea electronică, guvernarea electronică sau infrastructura europeană de servicii blockchain. Comisia va crea funcția de coordonator responsabil în materie de standardizare pentru coordonarea activității *centrului de excelență* și pentru a asigura supravegherea și coordonarea globală a diferitelor activități de standardizare în cadrul Comisiei.

În al cincilea rând, în parteneriat cu OSE, Comisia va lucra la soluții și va stabili obiective clare pentru a accelera fiecare etapă a procesului de elaborare a standardelor care stau la baza punerii în aplicare a legislației UE. Acest lucru necesită eforturi sporite din partea tuturor părților. Aceasta implică îmbunătățirea consecvenței standardelor nou elaborate cu dreptul Uniunii, pentru a facilita adoptarea lor în timp util. În plus, acesta impune OSE să reducă intervalul de timp dintre adoptarea unui standard armonizat și transmiterea sa oficială către Comisie⁵. Deși perioada dintre prezentarea și publicarea unei referințe în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* a scăzut în 2020 și 2021, Comisia va continua, de asemenea, să lucreze în vederea asigurării unui proces mai rapid de publicare a standardelor, îndeplinindu-și în același timp responsabilitatea de a verifica conformitatea acestora cu dreptul Uniunii.

În ceea ce privește serviciile pentru întreprinderi, progresele înregistrate în trecut au fost relativ lente, iar standardele în materie de servicii reprezintă în continuare doar 2 % din totalul standardelor europene. Comisia a avansat prin evaluarea celor mai relevante domenii în care standardele armonizate ar putea îmbunătăți competitivitatea și ar putea reduce obstacolele de pe piață, inclusiv standardele privind serviciile pentru producție și construcții avansate. Comisia colaborează cu părțile interesate pentru a continua această activitate privind serviciile pentru întreprinderi.

Achizițiile publice ca instrument de promovare a adoptării de standarde pentru produse inovatoare, verzi și digitale este un alt domeniu pe care Comisia îl va evalua împreună cu părțile interesate.

⁵ Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, COM(2022) 30.

Comisia:

- va colabora cu OSE, cu părțile interesate și cu alți parteneri pentru a aborda imediat urgențele în materie de standardizare identificate în ceea ce privește producția de vaccinuri și medicamente împotriva COVID-19, reciclarea materiilor prime critice, lanțul valoric al hidrogenului curat, cimentul cu emisii scăzute de dioxid de carbon, certificarea cipurilor și standardele în materie de date;
- va institui un forum la nivel înalt care va asista Comisia la anticiparea viitoarelor priorități în materie de standardizare și va colabora cu Parlamentul European și cu Consiliul pentru a asigura concertarea politică cu privire la aceste priorități;
- va reflecta prioritățile în materie de standardizare în programul anual de lucru al Uniunii privind standardizarea începând cu 2022;
- va revizui standardele existente pentru a identifica nevoile de revizuire sau de elaborare de noi standarde pentru a îndeplini obiectivele Pactului verde european și ale deceniului digital al Europei și pentru a sprijini reziliența pieței unice a UE;
- va crea un *centru de excelență al UE în materie de standarde* pentru a reuni expertiza în materie de standardizare și va numi un coordonator responsabil în materie de standardizare, care va conduce această rețea și va asigura supravegherea de către Comisie a alinierii activităților de standardizare la obiectivele de politică și interesele strategice ale UE;
- va colabora cu OSE cu privire la găsirea unor soluții și stabilirea unor obiective concrete de accelerare a elaborării și adoptării de standarde, punând în aplicare soluții concrete pentru a obține o mai mare consecvență a standardelor prezentate spre publicare prin referințe în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

III. Menținerea integrității, a caracterului incluziv și a accesibilității sistemului european de standardizare – punerea în aplicare a principiilor bunei guvernance

În cadrul sistemului european de standardizare, organizațiile de standardizare europene (OSE), Comitetul European de Standardizare (CEN), Comitetul European de Standardizare în Electrotehnică (CENELEC) și Institutul European de Standardizare în Telecomunicații (ETSI) au un rol privilegiat și proeminent: sunt singurele organizații care sunt eligibile să lucreze la solicitările de standardizare emise de Comisie. Acest rol decurge din alegerea legiuitorului Uniunii de a solicita acestor organizații, care sunt reglementate de dreptul privat, să elaboreze standarde și documente de standardizare în conformitate cu articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 privind standardizarea europeană.

Statutul special al organizațiilor de standardizare europene este însoțit de responsabilități. Mai mult ca niciodată, standardele nu trebuie doar să abordeze componente tehnice, ci și să includă valorile democratice fundamentale și interesele UE, precum și principiile ecologice și sociale. De exemplu, standardele privind securitatea cibernetică sau reziliența infrastructurii critice au o dimensiune strategică. Acest aspect este deosebit de important în ceea ce privește standardele armonizate, adoptate pe baza legislației de armonizare a UE și ale căror referințe au fost publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pe care Curtea de Justiție le-a considerat ca făcând parte din dreptul Uniunii în scopul interpretării standardelor respective⁶. Pentru ca sistemul european de standardizare să producă rezultate în acest sens, ar trebui luate măsuri pentru a se asigura că acesta promovează interesele și valorile UE.

Comisia este preocupată de faptul că procesele decizionale actuale din cadrul organizațiilor de standardizare europene, în special în cadrul ETSI, permit drepturi de vot inegale pentru anumite interese corporative: unele întreprinderi multinaționale au obținut mai multe voturi decât organismele care reprezintă întreaga comunitate a părților interesate. Acesta este motivul pentru care Comisia consideră că trebuie instituite principii administrative și de bună guvernare atunci când organizațiile

⁶ Hotărârea Curții din 27 octombrie 2016, C-613/14, ECLI:EU:C:2016:821. .

de standardizare europene acționează pe baza solicitărilor de standardizare europeană și elaborează standarde utilizate pentru a demonstra conformitatea cu normele impuse în interesul cetățenilor UE.

Prin urmare, Comisia prezintă astăzi o propunere de regulament de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012. Aceasta prevede că, pentru a fi eligibili pentru a primi solicitări de standardizare din partea Comisiei, delegații organismelor de standardizare naționale din UE și SEE trebuie să aibă competențe decizionale în fiecare etapă a elaborării unui standard solicitat de Comisie. Printr-o reprezentare echilibrată, care să includă părțile interesate din societate în organismele de standardizare naționale, acest lucru va spori deschiderea, transparența și caracterul incluziv al procesului.

IMM-urile sunt importanți vectori ai inovării și utilizatori ai standardelor. Cu toate acestea, accesul acestora la procesele de elaborare a standardelor și la standarde trebuie îmbunătățit. Articolul 6 din Regulamentul (UE) nr. 1025/2012 prevede condiții mai favorabile IMM-urilor (acces gratuit la proiectele de standarde, acces la activitățile organismelor de standardizare naționale, aplicarea unor tarife speciale pentru standarde etc.).

Având în vedere acest lucru, pentru a completa modificarea Regulamentului (UE) nr. 1025/2012, Comisia invită OSE ca, până la sfârșitul anului 2022, să facă propuneri de modernizare a guvernanței lor. Acestea ar trebui să includă abordarea reprezentării inegale și netransparente a intereselor industriale și creșterea gradului de implicare a IMM-urilor, a societății civile și a utilizatorilor. OSE ar trebui, de asemenea, să ia în considerare accesul gratuit la standarde și la alte documente. Comisia este pregătită să colaboreze cu OSE într-un dialog constructiv, utilizând forurile existente pentru a le sprijini în atingerea acestui obiectiv. În cazul în care nu se înregistrează progrese suficiente, Comisia va lua în considerare posibilitatea de a propune o revizuire a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012, după caz. Comisia va lansa o evaluare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 în al doilea trimestru al anului 2022.

Se poate face mai mult la nivel național pentru a îmbunătăți accesul la dezvoltarea standardizării și la standarde. Prin urmare, Comisia va lansa un proces de evaluare *inter pares* între statele membre ale UE și organismele de standardizare naționale pentru a face schimb de bune practici și pentru a promova noi idei privind modalitățile de facilitare a condițiilor favorabile IMM-urilor și implicarea societății civile și a utilizatorilor din întreaga Uniune. În plus, Comisia va mobiliza rețelele existente – inclusiv Rețeaua întreprinderilor europene (EEN), pentru a avea impact asupra unui public mai larg din rândul IMM-urilor și pentru a organiza cursuri de formare, sesiuni de informare și materiale de orientare.

Legislația recentă⁷ și propunerile Comisiei⁸ prevăd competența Comisiei de a adopta specificații tehnice sau comune prin intermediul unor acte de punere în aplicare în cazuri specifice. Având în vedere rolul standardelor armonizate în legislația de armonizare a UE, această opțiune a fost integrată ca soluție de rezervă, astfel încât să se asigure deservirea interesului public în situațiile în care standardele armonizate sunt absente și insuficiente. Pentru a evita fragmentarea abordărilor sectoriale, Comisia va acționa în direcția unei abordări orizontale din punctul de vedere al criteriilor și al proceselor legate de momentul și de condițiile în care Comisia ar putea fi împuternicită să elaboreze specificații comune prin intermediul actelor de punere în aplicare, în cazurile în care legislația relevantă prevede acest lucru. Acest lucru ar putea fi valabil, de exemplu, atunci când standardele sunt

⁷ Regulamentul (UE) 2019/1009 privind produsele fertilizante, Regulamentul (UE) 2017/745 privind dispozitivele medicale, Regulamentul (UE) 2017/746 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale pentru diagnostic in vitro, Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public și Regulamentul (UE) 2019/881 – Regulamentul privind securitatea cibernetică.

⁸ Inteligența artificială (COM/2021/206), bateriile (COM/2020/798), produsele asimilate mașinilor [COM(2021) 202], piața hidrogenului și a gazelor [COM(2021) 804].

întârziate sau procesul este blocat din cauza lipsei de consens între părțile interesate. Noul *centru de excelență al UE* anunțat în această strategie va furniza expertiza tehnică necesară pentru elaborarea specificațiilor comune respective.

Comisia:

- prezintă o propunere legislativă de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012, în care propune criteriile de bază care trebuie respectate la tratarea solicitărilor de standardizare europeană în temeiul articolului 10 din Regulamentul (UE) nr. 1025/2012;
- invită organizațiile de standardizare europene să prezinte, până la sfârșitul anului 2022, propuneri de modernizare a guvernancei lor pentru a reprezenta pe deplin interesul public și interesele IMM-urilor, ale societății civile și ale utilizatorilor și pentru a facilita accesul la standarde;
- va lansa evaluarea Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 pentru a stabili dacă acesta este în continuare adecvat scopului;
- va lansa, până la sfârșitul anului 2022, un proces de evaluare *inter pares* între statele membre și organismele de standardizare naționale pentru a obține o mai bună incluziune, inclusiv a societății civile și a utilizatorilor, și condiții pentru standardizare favorabile IMM-urilor;
- va dezvolta o abordare orizontală a elaborării specificațiilor tehnice sau comune prin acte de punere în aplicare în temeiul legislației sectoriale.

IV. Stabilirea standardelor globale: sprijinirea poziției de lider a UE ca pionier în domeniul tehnologiilor esențiale și promovarea valorilor fundamentale ale UE

În mod tradițional, Uniunea Europeană a avut o amprentă globală puternică în activitățile internaționale de standardizare și a înregistrat rezultate bune în ceea ce privește transpunerea standardelor internaționale în standardele europene. În prezent, experții europeni și organismele de standardizare naționale rămân actori importanți, dar peisajul geopolitic s-a schimbat semnificativ în ultimii ani: alți actori urmează o abordare mult mai fermă a standardizării internaționale decât UE și au dobândit influență în cadrul comitetelor internaționale de standardizare. Obiectivul UE este de a elabora standarde internaționale în conformitate cu valorile și interesele sale, dar se află într-o situație de concurență acerbă pentru a face acest lucru⁹.

UE și statele sale membre trebuie să promoveze o abordare mai strategică a activităților internaționale de standardizare, și anume în cadrul Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT), al Organizației Internaționale de Standardizare (ISO) și al Comisiei Electrotehnice Internaționale (IEC), dar și în alte parteneriate, foruri și consorții mondiale relevante¹⁰, pentru a asigura competitivitatea globală, securitatea și autonomia strategică deschisă a UE, precum și capacitatea UE de a-și promova valorile.

Statele membre ale UE, organismele de standardizare ale UE și industriile din UE nu coordonează și nu partajează în mod eficace resursele în sprijinul proceselor și principiilor internaționale de standardizare ale Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), cum ar fi deschiderea, transparența și consensul. Acest lucru a dus la o situație în care, în domenii sensibile, cum ar fi bateriile cu litiu, recunoașterea facială sau geamănul digital, alte regiuni ale lumii preiau conducerea în cadrul comitetelor tehnice internaționale promovându-și soluțiile tehnologice, care sunt adesea incompatibile cu valorile, politicile și cadrul de reglementare ale UE.

Coordonarea dintre statele membre ale UE, organismele de standardizare naționale și părțile interesate din UE trebuie îmbunătățită pentru a consolida poziția UE în ceea ce privește standardizarea globală. *Centrul de excelență al UE privind standardele* va monitoriza activitățile internaționale de

⁹ A se vedea, de asemenea, analiza din raportul de analiză prospectivă strategică al Comisiei (2021).

¹⁰ De exemplu, 3GPP, OneM2M, IETF, IEEE, W3C, OASIS, ECMA International, UN/CEFACT.

standardizare relevante, iar coordonarea va fi promovată la nivel politic prin intermediul forumului la nivel înalt, astfel cum s-a anunțat în prezenta strategie.

O situație critică deosebită se referă la standardizarea internetului pentru a promova un internet gratuit, deschis, accesibil, incluziv și sigur la nivel mondial. În ultimii ani, standardizarea internațională a protocoalelor de internet a devenit din ce în ce mai politizată, cu riscul de a limita evoluția internetului deschis la nivel mondial și de a împiedica procesul de digitalizare în întreaga lume. Comisia va aborda în mod activ această chestiune: în strânsă coordonare cu partenerii care împărtășesc aceeași viziune, în legătură cu activitatea din cadrul G7¹¹ și al Consiliului pentru tehnologie și comerț UE-SUA (TTC), va acționa în vederea asigurării unei prezențe europene mai mari în cadrul forurilor internaționale relevante. Noul *centru de excelență al UE privind standardele* anunțat în prezenta strategie va sprijini această activitate. Comisia va monitoriza implementarea standardelor esențiale în materie de internet convenite la nivel internațional și va pune la dispoziție aceste date și bunele practici aferente pe un site web de monitorizare a standardelor UE în materie de internet. Comisia va propune, de asemenea, posibile măsuri de politică pentru a încuraja implementarea unor standarde esențiale în materie de internet, cum ar fi IPv6¹².

Introducerea cerințelor de durabilitate în cadrul inițiativei privind proiectarea ecologică și al viitoareii inițiative privind produsele durabile va necesita elaborarea de standarde pentru piața europeană. UE ar trebui să depună eforturi pentru a promova adoptarea la nivel mondial a acestor standarde, pentru a asigura urmărirea internațională pe scară mai largă a obiectivelor de politică subiacente și pentru a asigura un avantaj competitiv pentru industriile care au avantajul primului venit.

De asemenea, Comisia monitorizează standardizarea internațională privind managementul traficului spațial și elaborează o abordare la nivelul UE, având în vedere impactul său direct asupra utilizării sigure și durabile a spațiului cosmic și rolul tehnologiilor spațiale în eforturile UE în direcția suveranității tehnologice. Ca parte a Planului său de acțiune privind sinergiile dintre industria civilă, industria apărării și industria spațială¹³, Comisia, în strânsă cooperare cu alte părți interesate importante, va prezenta un plan de promovare a utilizării standardelor hibride existente în materie civilă/de apărare și își va asuma rolul de lider în elaborarea de noi standarde la nivel internațional.

Comisia încurajează statele membre ale UE să sprijine participarea societății civile, a experților IMM-urilor, a sindicatelor și a reprezentanților consumatorilor la activitățile internaționale de standardizare. Întrucât standardele nu reglementează doar aspectul tehnic al unui produs, ci pot avea un impact asupra oamenilor, a lucrătorilor și a mediului, o abordare incluzivă și multipartită poate genera un sistem de ponderi și contraponderi important în procesul de elaborare a standardelor.

Valorile sociale, de mediu și etice ale UE sunt împărtășite cu mulți parteneri mondiali care au aceeași viziune. În acordurile comerciale încheiate de UE, capitolele privind barierele tehnice în calea comerțului și bunele practici de reglementare joacă deja un rol în promovarea obiectivelor de standardizare ale UE, în special prin încurajarea adoptării standardelor internaționale de către partenerii comerciali și prin cooperarea dintre organismele de standardizare respective. Cu toate acestea, există posibilitatea unei abordări mai strategice în ceea ce privește valorificarea acordurilor și a parteneriatelor comerciale pentru a sprijini interesele comune în stabilirea de standarde internaționale cu parteneri-cheie. Discuțiile în curs cu Statele Unite privind intensificarea cooperării și a acțiunilor de colaborare în cadrul Consiliului pentru comerț și tehnologie (TTC) sau discuțiile viitoare privind standardele din cadrul parteneriatelor digitale planificate cu Japonia, Republica Coreea și Singapore sunt exemple pozitive de cooperare în materie de standardizare a UE cu partenerii internaționali.

¹¹ Declarația ministerială G7, Reuniunea miniștrilor din domeniul digital și al tehnologiei (28 aprilie 2021).

¹² JOIN(2020) 18.

¹³ COM(2021) 70 final.

Comisia își va continua dialogul cu alte țări, cum ar fi China, și va explora posibile domenii de cooperare, de exemplu, în sprijinul Pactului verde european. Pentru a consolida relația economică a Uniunii cu țările învecinate și cu alte regiuni partenere importante, cum ar fi Africa sau America Latină și zona Caraibilor, este necesar să se promoveze și să se faciliteze adoptarea standardelor europene și internaționale de către aceste țări, precum și participarea lor la stabilirea standardelor. În acest scop, Comisia va elabora inițiative, inclusiv pe baza parteneriatelor existente și a proiectelor de cooperare dintre organizațiile de standardizare europene și organismele de standardizare din țări terțe. De asemenea, va mobiliza strategia „Global Gateway” pentru a promova aceste standarde prin activitățile sale de finanțare a infrastructurilor¹⁴. Rolul cooperării internaționale în domeniul cercetării și inovării este la fel de important pentru promovarea rolului de lider al UE ca organism de standardizare la nivel mondial.

Comisia:

- va institui un mecanism împreună cu statele membre ale UE și cu organismele de standardizare naționale pentru a monitoriza, a face schimb de informații, a coordona și a consolida abordarea europeană a standardizării internaționale (ISO, IEC, UIT și alte foruri internaționale relevante), cu sprijinul *Centrului de excelență al UE privind standardele*;
- va încuraja dezvoltarea și implementarea de standarde internaționale pentru un internet gratuit, deschis, accesibil și sigur la nivel mondial și va crea un site web de monitorizare a standardelor UE în materie de internet;
- va monitoriza punerea în aplicare efectivă a angajamentelor existente privind standardizarea în acordurile comerciale ale UE și utilizarea unor astfel de acorduri comerciale, precum și a dialogurilor în materie de reglementare și a parteneriatelor digitale, pentru a coopera în materie de standardizare cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune în domenii strategice și pentru a coordona pozițiile în cadrul organismelor internaționale de standardizare;
- va promova cooperarea internațională în materie de standardizare și a standardelor UE cu Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” (IVDCI-EG) și Orizont Europa, inclusiv cu scopul de a sprijini participarea părților interesate la standardizarea internațională (IMM-uri, societatea civilă, mediul academic);
- va finanța proiecte de standardizare în anumite țări africane, ca parte a politicii sale de cooperare pentru dezvoltare și a strategiei Global Gateway. UE va promova standarde europene importante în țările partenere cu perspective de aderare/integrare mai strânsă cu piața internă a UE, începând cu instrumentul de vecinătate al UE.

V. Inovare de vârf care promovează standardele oportune

Poziția de lider a UE în domeniul standardizării depinde de capacitatea de inovare a ecosistemelor sale industriale. Proiectele UE de cercetare, dezvoltare și inovare (C&D&I) permit intrarea noilor tehnologii într-o fază mai matură, favorizând aplicabilitatea acestora la scară mai largă și promovând adoptarea lor pe piață. Prin urmare, baza europeană de C&I, inclusiv prin intermediul programului Orizont Europa și al programelor predecesoare, trebuie să fie exploatată mai mult pentru a identifica și a transfera cercetarea relevantă pentru noi standarde.

Există un potențial neexploatat în cercetarea prenormativă finanțată de UE în sprijinul nevoilor de standardizare. Alocarea adecvată a resurselor pentru cercetarea prenormativă poate contribui la asigurarea faptului că Europa își va asuma rolul de lider în cadrul proceselor internaționale de standardizare. Acțiunea anuală a Comisiei legată de „previziunile privind standardizarea” din cadrul inițiativei privind „Asigurarea unei baze științifice (mai ample) pentru standarde (PSIS)”, în cooperare cu CEN și CENELEC, este un exercițiu important de identificare timpurie a viitoarelor oportunități de standardizare și de construire a unor punți importante între comunitățile de cercetare, de inovare și de standardizare.

¹⁴ JOIN(2021) 30.

Orizont Europa și Programul pentru cercetare și formare al Euratom (Euratom C&F), inclusiv prin acțiunile și parteneriatele lor directe, cum ar fi întreprinderile comune și programul Europa digitală, precum și foile de parcurs comune privind tehnologiile industriale ale SEC, joacă un rol important. Acestea anticipează nevoile de standardizare și corelează prioritățile strategice cu cercetarea prenormativă. Acesta este motivul pentru care procesul de evaluare și revizuire a proiectelor de C&D&I finanțate de UE ține seama deja de nevoile de standardizare, de exemplu ca parte a indicatorilor-cheie de performanță și a obligațiilor de raportare.

Comisia va evalua modalitățile în care poate acorda un sprijini mai mare cercetătorilor și inovatorilor care participă la proiectele de C&D&I finanțate de UE în vederea participării la activitățile de standardizare relevante. Comisia va lansa un „promotor al standardizării”, o platformă menită să îi ajute pe beneficiarii ale căror rezultate în domeniul cercetării din cadrul Orizont 2020 și al programului Orizont Europa sunt susceptibile să conducă la revizuirea sau crearea unui standard, să testeze relevanța rezultatelor lor pentru standardizare. Implicarea timpurie a comunității de cercetare și inovare în elaborarea standardelor oferă, de asemenea, o oportunitate de a consolida expertiza și competențele în materie de standardizare. În prezent, de multe ori, cercetătorii, întreprinderile de tip „spin-off” și întreprinderile nou-înființate nu consideră standardizarea ca fiind o prioritate: aceștia nu cunosc întotdeauna beneficiile standardizării, nu dispun de resursele necesare sau consideră că timpul dedicat activităților de standardizare nu este recompensat suficient. O abordare coerentă pentru a facilita activitățile de standardizare și pentru a spori gradul de conștientizare strategică în rândul cercetătorilor și inovatorilor va fi promovată printr-un Cod european de bune practici dedicat cercetătorilor în materie de standardizare.

Dincolo de activitatea de C&D&I, adoptarea cu succes a standardelor depinde în mod direct de rapiditatea cu care se pot crea piețe-lider în întreaga Uniune. Construirea unei mase critice pentru implementarea timpurie a tehnologiilor precum automobilele conectate, fabricile inteligente, sistemele digitale de sănătate creează un impuls la nivel european care sprijină poziția de lider a UE în aceste domenii. În acest context, programele de implementare precum Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) și programul Europa digitală (DEP) sunt esențiale pentru consolidarea capacităților industriale în jurul standardelor globale în Europa, iar rolul lor ar trebui consolidat în viitor.

Standardele viitorului ar trebui să treacă de la texte la formate care pot fi citite automat, care sunt ușor de utilizat, în special pentru IMM-uri. Comisia va sprijini această tranziție. În plus, Comisia va solicita organizațiilor de standardizare europene să integreze soluțiile cu sursă deschisă în activitățile lor, ceea ce poate oferi IMM-urilor soluții rapide de interoperabilitate în ceea ce privește adoptarea soluțiilor tehnologice.

Comisia:

- va lansa platforma „promotorul standardizării” pentru a-i sprijini pe cercetătorii din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa să testeze relevanța propriilor rezultate pentru standardizare;
- va elabora, până la jumătatea anului 2022, un cod de bune practici dedicat cercetătorilor în materie de standardizare, pentru a consolida legătura dintre standardizare și cercetare/inovare prin intermediul Spațiului european de cercetare (SEC).

VI. Asigurarea expertizei viitoare în materie de standardizare – nevoia de educație și competențe

Gradul de utilizare a standardelor este tot mai mare, importanța standardizării pentru competitivitate și binele public este de necontestat, dar sensibilizarea generală și formarea în domeniul standardizării sunt la un nivel relativ redus. Nu există programe de educație formală și nici de formare profesională privind standardizarea. Multe întreprinderi din UE – indiferent dacă sunt de dimensiuni mari sau mici – nu dispun de o abordare structurată și strategică a standardizării care să reflecte relevanța acesteia

pentru diverse operațiuni economice, fie că este vorba de conformitate juridică, de accesul pe piață sau de strategia generală de afaceri.

Acest lucru este îngrijorător și se reflectă în dificultatea generală de a recruta experți tehnici pentru activitatea de elaborare a standardizării. Succesul sistemului european de standardizare se bazează pe o multitudine de experți din industrie, administrații publice, societatea civilă, centre de cercetare sau mediul academic pentru a obține rezultate cu privire la toate aspectele critice ale elaborării standardelor. Succesul sistemului european de standardizare se datorează în mare parte investițiilor realizate de întreprinderi, universități, institute de cercetare și administrații publice. Europa are nevoie de cei mai buni experți în materie de standardizare pentru a-și îndeplini cu succes ambițiile globale și pentru a sprijini o piață unică digitală, verde și rezilientă.

Problema este agravată de o viitoare schimbare de generație. Mulți dintre experții care au lucrat în domeniul standardizării în ultimele decenii se vor pensiona. În același timp, peisajul standardizării devine mai complex: noile provocări tehnologice și considerații orizontale – cum ar fi inteligența artificială, protecția datelor sau securitatea cibernetică – vor necesita noi competențe în elaborarea standardelor. Activitățile de standardizare sunt stratificate la diferite niveluri, cu inițiative în cadrul organizațiilor naționale, europene și internaționale care contribuie la tendințele de standardizare și la adoptarea acestora.

În ceea ce privește educația, elaborarea unor module de standardizare specifice pentru studiile din domeniul afacerilor, al dreptului sau al ingineriei poate fi un impuls important pentru creșterea gradului de sensibilizare și a cunoștințelor în materie de standardizare. Comisia va promova organizarea Zilelor Universitare ale Standardizării pentru sensibilizarea cadrelor universitare și a studenților. Platformele pentru cadrele universitare active în domeniul standardizării, cum ar fi Academia UE a Comisiei¹⁵, pot oferi un forum pentru schimbul de cunoștințe și stimulare pentru dezvoltarea modulelor de predare.

O mai bună informare la nivelul regiunilor și al clusterelor poate fi o pârgie eficientă de promovare a cunoștințelor în materie de standardizare și de încurajare a dezvoltării expertizei în materie de standardizare prin intermediul formării profesionale și educaționale (EFP). Există potențial în ceea ce privește activitățile prenormative în cadrul programelor de finanțare ale UE, în cadrul cărora cercetătorii dobândesc cunoștințe importante care ar putea contribui la elaborarea de standarde. Până în prezent, nu au existat inițiative de valorificare a acestei expertize în rândul cercetătorilor, iar Comisia va începe prin explorarea unei rețele de cercetare dedicate standardelor legate de acțiunile de cooperare în domeniul științei și tehnologiei (COST).

Comisia:

- va organiza Zilele Universitare ale Standardizării pentru a promova sensibilizarea cu privire la standardizare în rândul cadrelor universitare și al studenților;
- va implementa inițiative pentru tinerii cercetători și rețelele din cadrul programului Orizont Europa și al Programului pentru cercetare și formare al Euratom, inclusiv al Asociației COST, pentru valorificarea cercetării și inovării prin standardizare și cercetare prenormativă;
- va utiliza platforma Academia UE a Comisiei pentru diseminarea materialelor de formare online în domeniul standardizării; va promova dezvoltarea și diseminarea modulelor de predare academice în domeniul standardizării în cadrul Forumului la nivel înalt pentru a atrage și a forma tineri profesioniști în domeniul standardizării și pentru a promova oportunitățile de recalificare.

VII. Călea de urmat – viitorul sistemului european de standardizare

Standardele nu reprezintă un scop în sine. Acestea sunt integrate în obiective de politică orientate către competitivitatea industrială, libera circulație a bunurilor și serviciilor pe piața internă, inovare,

¹⁵ <https://academy.europa.eu/?lang=ro>.

siguranță, protecția consumatorilor, a lucrătorilor și a mediului, precum și o autonomie strategică deschisă și o economie neutră din punct de vedere climatic, rezilientă și circulară. Prin urmare, este extrem de important să se asigure faptul că standardele sunt utilizabile, eficiente și utile de-a lungul lanțurilor valorice industriale, inclusiv pentru IMM-uri și actorii societali.

UE are potențialul de a fi primul venit pe o poziție de avangardă și de a conduce procesul de stabilire a standardelor internaționale, valorificându-și cooperarea cu alți parteneri internaționali care împărtășesc aceeași viziune, în special în ceea ce privește viitoarele domenii tehnologice de interes strategic. Prin urmare, Comisia se angajează să asigure un grad mai mare de funcționare și flexibilitate a sistemului european de standardizare, astfel încât să pună la dispoziție standarde care sporesc competitivitatea industriilor noastre, servesc interesului public al UE, promovează durabilitatea și mențin și consolidează valorile democratice.

Transparența procesului de stabilire a standardelor va contribui la eliminarea blocajelor din procesul de elaborare a standardelor și la eficientizarea sistemului european de standardizare. Transparența le va permite, de asemenea, actorilor publici și privați să înțeleagă mai bine lacunele actuale și nevoile viitoare în materie de standarde.

Implicarea și contribuția periodică a tuturor actorilor relevanți – inclusiv a partenerilor interinstituționali, a organizațiilor de standardizare europene, a societății civile, a industriei și a mediului academic – și eficacitatea sistemului de ponderi și contraponderi vor fi esențiale pentru succesul sistemului european de standardizare.

Prin această strategie, Comisia susține rolul UE de lider mondial în ceea ce privește elaborarea de standarde, sprijinind valorile UE și oferind un avantaj competitiv industriilor.

Comisia:

- va publica, împreună cu programul de lucru anual al Uniunii și cu Planul de acțiune pentru standardizarea TIC privind standardizarea europeană, un tablou de bord anual privind activitățile de standardizare planificate, actuale și finalizate, pentru o mai mare transparență în sistemul european de standardizare.